

l'arnerol @

DESEMBRE 2023

57

A photograph of a historic stone building with arches and a crowd of people walking in a courtyard below. The building is made of light-colored stone and features several arches and windows. A large crowd of people is walking through the courtyard, many wearing red hats. The scene is set in a town square with other buildings visible in the background.

1A CAMINADA DE SANT SILVESTRE

EDITA

Ajuntament d'Arnes
Regidoria de Cultura i Joventut
Pl. de la Vila, 2
43597 Arnes
Tel.: 977 435 134
Fax: 977 435 606
www.arnes.altanet.org
aj.arnes@altanet.org

CONSELL REDACTOR

Ajuntament d'Arnes

COORDINACIÓ

Júlia Borrull
Marta Masià
Alba Bonfill

IMATGE PORTADA

Carlos Clua

IMATGES

Júlia Borrull
Elena Solé
Marta Masià
Alba Bonfill

MAQUETACIÓ I IMPRESSIÓ
experimentgràfic 977 42 10 13

TIRADA

300 exemplars
DL.T-166-2010
Aquest exemplar és gratuït.
Queda prohibida la seva venda.

COL.LABORA

 Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Social i Ciutadania
Secretaria de joventut

Consell Comarcal
de la Terra Alta

Diputació Tarragona

CONTACTE
revistarnerol@gmail.com

L'Arna

PILAR PEGUEROLES ALCUBIERRE

La Pilar va nèixer a Tortosa el dia 8 de gener de 1959. Va aprendre les primeres lletres al Col·legi de la Puríssima, al carrer Moncada i als 10 anys va començar el batxillerat elemental a l'Institut "Joaquim Bau", avui IES Dertosa. Després va fer el superior i el Cou i als 18 anys va marxar a Tarragona per fer la Diplomatura en professorat d'EGB a la URV. En acabar i mentre no la cridaven per treballar, va preparar i aprovar les oposicions. El seu primer destí, després d'una breu substitució al Pinell de Brai, va ser a La Pobla de Massaluga, on es va estar vuit cursos: del 81-82 al 88-89.

Després de conèixer el que és el seu marit i casar-se, va fer cap a Arnes, on ha exercit de mestra fins ara (desembre 2023).

Va ocupar el càrrec de directora de l'Escola durant 16 anys, des que li va cedir la Conxita Clúa i també ha estat la directora durant els darrers 12 anys de la Zona Escolar Rural "ZER Ports-Algars" formada per les escoles d'Arnes, Caseres i Prat de Comte.

Sumari

Reportatge L'arna	2 - 3
Articles	4 - 7, 16, 18 - 21, 25
Festes	8 - 12

1. Sempre vas saber, des de petita, que volies ser mestra? Sí, no recordo haver jugat a cap altra cosa.

En mon germà i mons cosins sempre jugàvem al mateix. En un moment teníem l'escola muntada al menjador de casa i per suposat, jo sempre era la mestra. No els hi deixava cap més opció.

Quan vaig acabar el batxillerat, mon pare em va dir que si volia estudiar, ell i la mare farien tot el que calgués per donar-me una carrera (ells no tenien estudis) i jo no vaig dubtar ni un moment: seria mestra. Mai els podré agrair prou els sacrificis que van haver de fer perquè jo pogués estudiar.

2. Quin significat té per a tu la professió de mestra? Per a mi ser mestre o mestra va més enllà d'ensenyar uns coneixements. Significa transmetre uns valors i preparar a les petites personetes que se'ns encomanen, per a enfrontar-se a la vida en tots els aspectes. Això de vegades comporta haver de dir-los NO i fer-los veure que no sempre tenen la raó ni poden fer el que ells vulguin, i això avui en dia és difícil.

Per a mi ser mestra ha estat més que una professió, ha sigut una forma de viure i donar sentit a la meua vida, per darrere de la família que, per suposat sempre és el més important.

3. Quants anys has treballat a l'Escola d'Arnes? A l'Escola la Miranda he estat durant 34 anys dels 42 que he treballat, des que vaig tenir la meua primera destinació l'any 1982. A Arnes vaig arribar el curs 89-90, quan m'acabava de casar amb el meu marit Joaquin, i l'escola d'Arnes sols comptava amb tres espais, que eren les aules, i els lavabos i el seu nom no era encara "La Miranda".

4. Que o quines coses t'han agradat més a l'hora de treballar? M'ha agradat el contacte amb els infants, i poder veure any rere any com anaven canviant i evolucionant i pensar que jo estava contribuint una mica al seu creixement personal i com a ciutadans de la societat.

Ha sigut molt bonic poder-me dedicar molts anys a estar en l'etapa d'Educació Infantil, tot i que en els meus inicis i per estudis jo vaig ser mestra d'EGB i de Primària en els nivells superiors.

Vaig obtenir l'especialitat d'Educació Infantil després de passar unes segones oposicions per tal d'assegurar-me un lloc a Arnes.

I penso que és lo millor que m'ha passat perquè poder gaudir a diari de la ingenuïtat, l'espontaneïtat i el carinyo dels infants en aquesta edat primerenca és de lo més gratificant.

5. I quines menys? El que menys m'ha agradat, i que ha anat a més amb el pas del temps, ha estat la burocràcia que hi ha en l'àmbit de l'Educació i el poc que es valora o es té en compte l'opinió dels mestres, que son els que estan a peu d'aula i coneixen de primera mà les necessitats, les mancances i la realitat de l'escola.

Les decisions sobre el funcionament de les escoles es prenen des de despatxos, per gent que mai ha trepitjat una escola i que posen dins el mateix sac tota la diversitat d'escoles que hi ha al nostre país i que ofeguen a les més petites en un mar de paperassa innecessària.

6. Has sigut molts anys la directora de l'escola, com valors l'experiència? Sempre he pensat que totes les experiències serveixen per a alguna cosa. Sempre t'aporten algun coneixement i t'ajuden a créixer en l'àmbit personal.

Portar la direcció d'una escola, encara que sigui petita, no és una tasca fàcil i gratificant. S'han de prendre decisions que no agraden a tothom. A més, a les escoles petites exigeix molt temps de dedicació a part de l'horari de les classes, ja que no es compta amb personal administratiu i totes les tasques administratives i burocràtiques recauen en la direcció i equip directiu.

També la direcció és l'últim/a responsable de tot el que passa al centre i cada cop hi ha més aspectes i funcions que es deleguen en l'escola, pel que la persona que ostenta la direcció té una pressió considerable.

7. És el mateix treballar en una escola rural com la nostra que treballar en una ciutat? Aquesta qüestió no la puc contestar amb coneixement de causa perquè jo sol he treballat a l'escola rural, mai en una ciutat, però òbviament no és el mateix.

L'escola rural té l'avantatge d'estar integrada en el medi natural amb tot el que això comporta. També és molt més familiar degut a la menor quantitat d'alumnes i el fet que a una mateixa aula o espai, conviuen diferents nivells d'edat fa que els infants siguin més autònoms i a l'hora col·laboradors uns amb els altres.

Per contra, el fet d'estar lluny dels grans centres de població fa que sigui més difícil poder apropar l'escola a activitats com visites a museus, teatres... que en una ciutat tens més a l'abast.

8. Ha canviat la manera d'ensenyar dels mestres de quan vas començar a treballar a aquests últims anys? I la relació amb els alumnes? Sí, moltíssim. No té res a veure.

Quan jo vaig començar la meua tasca com a

docent, comptàvem solament amb una pissarra, guix, algun diccionari i els llibres de text de l'alumnat. Anàvem seguint els temes del llibre, el docent explicava el tema i es feien les activitats.

A part, és clar, també buscàvem la manera de fer activitats més divertides i enriquidores: fèiem teatre, exposicions de treballs manuals amb les eines que teníem a l'abast en aquella època.

Avui en dia la pissarra i els llibres s'han convertit en monitors, ordinadors, tauletes i mòbils i els mestres ja no ensenyen, acompanyen a l'alumnat en el seu aprenentatge mitjançant projectes, racons i ambients.

9. I el perfil de les famílies, ha canviat al llarg dels anys? Sí, ha anat canviant progressivament, i en relativament pocs anys hem pogut assistir a grans canvis.

Quan jo vaig iniciar la meua carrera professional, la gent en movia encara poc, sobretot als pobles i les famílies eren totes o la majoria nascuts al mateix poble. Ara, amb la globalització i les grans onades migratòries ens trobem amb gran diversitat de tipus de famílies.

A més ara, l'habitual és que els membres parentals de la família treballen fora de casa i això també afecta la relació amb els fills i l'escola.

Les famílies tenen tendència a sobreprotegir i sobrevalorar els fills i això a la llarga no els aporta beneficis, sinó el contrari.

Abans es valorava més la figura del mestre/a i la funció de l'escola. Ara tot es qüestiona, tothom pensa que sap més que els altres i cada vegada es volen tenir més drets però sense deures i responsabilitats.

10. Com veus el futur de l'escola i de l'ensenyament en general? L'escola és un reflex de la societat en què vivim i no puc deixar de preocupar-me per la falta de valors i de la cultura de l'esforç que es va generalitzant cada cop més.

L'escola i l'ensenyament en general tenen un repte important al davant per revertir això.

Ara ja he acabat la meua etapa com a docent en actiu, perquè mestre/a no es deixa de ser mai.

Al llarg d'aquests 42 anys he conegut molta gent: alumnes, famílies, companys de professió. Alguns alumnes dels meus començaments, han passat a ser les famílies de la darrera etapa. De totes les persones, grans i petites que han passat per la meua vida he après i m'han aportat alguna cosa.

I estic agraïda d'haver-les trobat en el meu camí i d'haver pogut dedicar-me a lo que sempre m'ha agradat.

Recepta	13	Arnerols i Arneroles pel món	22 - 24
Informació municipal	14 - 16	Salut	27 - 28
Arxiu històric - Registre civil	17		

L'ASSOCIACIÓ EXCURSIONISTA “ARECULES” D'ARNES.

L'Associació excursionista “A Recules”, és una associació sense ànim de lucre que va començar lo seu camí a l'abril de 2022. La idea inicial va ser de Carlos “Correija” que va veure que hi havia gent del poble que feia caminades i sovint anava sola, va pensar que tota aquesta gent es podia agrupar amb una associació excursionista i fer sortides de forma conjunta. Amb aquest idea, ràpidament va anar engrescant una bona colla d'amerols i ameroles aficionats a caminar pel Port.

La idea amb la que es crea l'associació és ben senzilla: organitzar sortides de manera regular per donar a conèixer el gran patrimoni natural del nostre entorn, molt sovint desconegut per molta gent del poble i, a la vegada, oferir una assegurança d'accidents per a tots els participants, sense cap altra condició que les ganas de passar una bona estona compartint l'experiència de descobrir alguns dels molts tresors amagats en estes muntanyes.

Per fer tot això, calia constituir-nos en una associació, fet que vam superar després dels tràmits necessaris i llargs per crear l'associació esportiva amb la corresponent acreditació necessària que requereix tota entitat jurídica.

La presentació de l'Associació Excursionista “A Recules” es va fer al març de 2023, el cert és que va tenir una gran acollida i des de la junta es va explicar la finalitat de l'associació, el preus acordats per tenir la condició de soci/a i els preus consistents amb el pagament de l'assegurança del dia de la sortida, tot complementat amb una projecció de fotografies i vídeos de les sortides anteriors, fetes amb voluntat d'organitzar i pensar amb el funcionament de l'entitat i pensant amb el calendari i el model de sortides que es proposarien per tot l'any.

Actualment som més de 85 persones sòcies, de totes les edats, n'hi ha de més preparats físicament i d'altres que no tant, n'hi ha amb vertigen i d'altres que els hi agrada arriscar, en definitiva un grup de gent plural i divers amb voluntat de caminar, descobrir racons i passar-s'ho bé gaudint del que tenim a casa nostra: un entorn natural privilegiat.

També amb voluntat de realitzar sortides adreçades a tothom, a partir del febrer d'aquest any s'organitzen dues sortides cada mes: un apta per totes les persones sòcies, sense dificultats tècniques i una altra amb un nivell de dificultat més elevat, ja sigui per motius tècnics o per altres com poden ser la distància del recorregut. En definitiva, es tracta de fer dues propostes mensuals per poder arribar a tots els perfils de persones sòcies de l'entitat.

Des del març de 2023 hem fet 10 sortides, a raó d'una cada mes. Les excursions es plantegen en diversos nivells, amb la finalitat d'arribar a tota la gent que és sòcia de l'entitat, per tant, cada sortida es prepara amb antelació: es fa una descripció detallada de la mateixa, del que es veurà, els quilòmetres i desnivell del recorregut, el nivell de dificultat o qualsevol indicació que pugui ser interessant per que cada soci pugui decidir apuntar-se o no.

Al 2023, també vam fer una excursió al Prepirineu aragonès (el Turbón) i aquest 2024 també hi ha la proposta de fer una sortida similar. A la vegada, també hem visitat altres espais propers, com la Serra de Cardó i hi ha la proposta d'anar al Port de Pena-roja, per exemple.

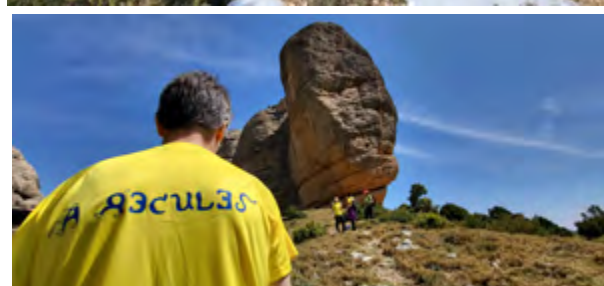
A continuació detallem un llistat de les sortides fetes fins al mes de març de 2024 com Associació Excursionista "A Recules" d'Arnes:

ANY 2023

- Abril: camí de les Tossetes.
- Maig: les Roques de Benet
- Juny: la Serra Canela i Punta del Bosquil
- Juliol: el Turbón
- Agost: sortida nocturna fins a la Via Verda
- Setembre: el Tossal d'Engrilló i pujador d'en Valero
- Octubre: la Cova de Miralles (recuperació de la senda)
- Novembre: Riu Sec (visita als aurons monumentals)
- Desembre: Punta Blanca (visita dels 3 arbres monumentals del terme)

ANY 2024

- Gener: la Falconera
- Febrer: volta al Molló, de dificultat baixa
- la Mola de Lino, de dificultat mitjana/alta
- Març: la Roca Llisa, de dificultat baixa
- la Serra de Cardó, de dificultat mitjana

SSWC23

Single Speed World Championships 23

El passat cap de setmana del 07 i 08 d'octubre, va tenir lloc al nostre poble el "SSWC23- Single Speed World Championships 23". Es tracta d'un dels esdeveniments de bicicleta més boig del món, organitzat cada any a un lloc diferent del planeta. Aquest any 2023, el municipi elegit va ser Arnes.

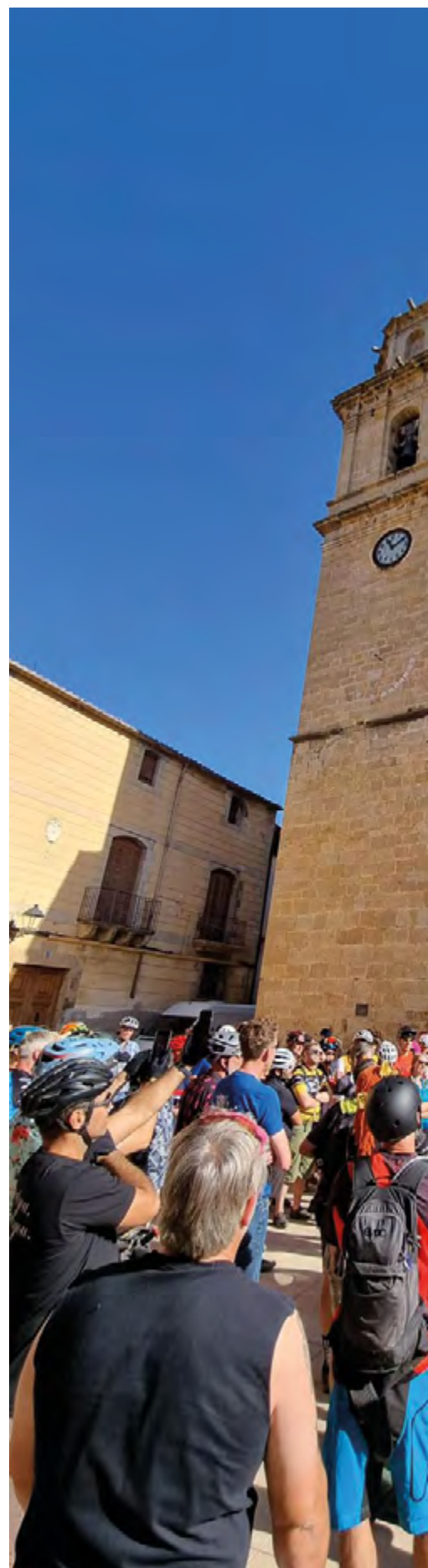
La competició es va realitzar el dissabte 07 i va tenir inici a la Plaça de la Vila. Com es pot observar a les fotografies, els organitzadors volien dificultar l'inici de la cursa als participants agrupant totes les seves bicicletes al vell mig de la plaça.

La ruta realitzada va ser la següent:

Arnes – Estrets – Mas de la Franqueta – Coll de Miralles – Coll de Monfort – Mas de Pau – Toll del Vidre- Mas de la Creu- Arnes.

Un fet destacable d'aquesta competició és que als diferents avituallaments hi havia cervesa enlloc d'aigua. No es difícil imaginar doncs, que no tothom va poder acabar la cursa.

L'any que ve el SSWC24 tindrà lloc a Alemanya.

FESTES DE NADAL

Durant les festes nadalenques es van organitzar diferents esdeveniments, per tal que petits i grans poguessin gaudir dels dies de vacances al nostre poble. El punt de partida va ser el Pont de la Puríssima.

El dissabte a la tarda, els petits del poble van poder gaudir de l'actuació del Mag Alexis Pardo amb la posterior xocolatada.

El dissabte a la nit, es va realitzar l'actuació d'òpera "Il trovatore" de Giuseppe Verdi, al cinema municipal, organitzat per l'ADDA.

El dissabte 23 de desembre, va tenir lloc la presentació del llibre "El Soroll de les absències", de l'escriptora tortosina Fàtima Beltran Curto i organitzat també per l'ADDA. Es tracta d'una novel·la narrada en dues línies temporals marcades per la vida de dues dones que s'han trobat per mostrar-se les ferides, compartir idees de feminisme i demostrar la capacitat de resiliència.

El diumenge 23 de desembre els xiquets i les xiquetes del poble van fer cagar el Tronc de Nadal, ubicat a l'interior de l'Església, i el dissabte 30 de desembre van entregar, al Patge Real, les cartes per a Ses Majestats els Reis Maigs d'Orient.

A la tarda, va tenir lloc l'actuació de l'Orfeó Gandesà, amb cantada de nades.

La vespra d'Any Nou, el diumenge 31 de desembre, es va realitzar la "1a Caminada popular de Sant Silvestre". Gent de totes les edats va poder gaudir d'una caminada de 5 kilòmetres al voltant del poble, tot disfressats amb algun accessori nadalenc. En arribar a la meta, hi havia una recompensa per a tots els participants.

Festes

Finalment, per donar clausura a les festes de Nadal, el divendres 5 de gener va tenir lloc l'arribada de Ses Majestats els reis Mags d'Orient a la Plaça de la Vila. Els Reis van venir carregats de regals per a tots els xiquetes i les xiquetes del nostre poble.

50 ANIVERSARI DE LA ROMERIA DE LA TERRA ALTA A MONTSERRAT

L'any 2023 s'han complert 50 anys de la Romeria que els 12 pobles de la Terra alta fan, cada mes de novembre al santuari de la Mare de Déu de Montserrat.

Per celebrar aquesta efemèride el dissabte 28 d'octubre, ens vam aplegar a Gandesa gent de totes les parròquies per gaudir d'un dia de festa i germanor en el que ens van acompanyar l'abat de Montserrat i el bisbe de la diòcesi.

El dia va començar amb una pregària a l'església de Gandesa, presidida per les quatre imatges de la moreneta que hi ha a la Terra Alta, entre elles la de la nostra parròquia d'Arnes, una talla antiga i molt diferent de totes les altres i que van ser traslladades a La capital de la comarca per a l'ocasió.

La jornada va continuar amb una cercavila a on cada una de les dotze poblacions va presentar una activitat típica del seu municipi. I va acabar amb un dinar popular i de germanor.

Va ser un dia esplèndid, per commemorar una tradició molt arrelada a la nostra comarca i que esperem que continuï per molts anys més.

Mª Pilar Pegueroles Alcubierre.

PASTÍS DE PATATA

INGREDIENTS PER A 4 PERSONES:

3 patates grosses o 4 mitjanes (millor monalisa)

Una mica de mantega

Oli, sal, pebre

Primentó escalivat.

INGREDIENTS PER AL FARCIT: (OPCIONALS, SEGONS ELS GUSTOS)

Bastonets de surimi (un per persona)

Una llauna de tonyina

Una llonza gruixuda de fambre de pavo o pernil dolç

2 ous durs (un el reservem per decorar)

Olives farcides (en reservem per decorar)

2 o 3 filets d'anxoves

Maionesa

PREPARACIÓ:

Es posen a bullir les patates, amb pell, amb aigua i sal. Mentre bullen podem anar preparant el farcit. Tallem a dauets petits tots els ingredients i ho lliguem amb maionesa.

Quan les patates estiguin bullides les deixem refredar una mica (reservem l'aigua del bullit), les pelem i les aixafem amb una forquilla o un passapuré i és el moment d'afegir una mica de mantega per donar cremositat a la patata i si convé també una mica de l'aigua del bullit.

MUNTATGE:

Tallem un bon tros de film i l'estirem a sobre una superfície plana de la cuina. Hi estenem la patata en forma de rectangle (talment com un braç de gitano) deixant bon tros de film a les puntes. Al mig es posa el farcit en forma de cordó. Amb el mateix film doblem un costat de la patata cap al farcit i el mateix fem amb l'altre costat de manera que quedi un rotlle compacte. És el moment d'anar embolicant les puntes sobrants del film talment com si fos un caramel i que quedi ben apretat. A la nevera unes hores i abans de servir es treu el film i amb un pinzell de cuina es pinta amb maionesa (sense abusar). Es ratlla per sobre l'ou dur que havíem reservat i es decora segons el gust de cadascú

Consell: si l'heu de fer per més persones, millor fer-ne 2 de petits per no tenir problemes a l'hora del muntatge.

Recepta cedida per M. Pilar Miralles Samper

Informació municipal

INVERSIONS LLUMS DE NADAL

4.301,50€

COMPTADOR DEL DIPÒSIT D'AIGUA POTABLE.

FESTES ARNES 2023

Festa de Santa Madrona	
Ingressos	3.860,60€
Despeses	6.578,18€
Aportació municipal	2.717,58€

Festes Majors	
Ingresos	35.289,72€
Despeses	56.003,20€
Aportació municipal	20.713,48€

Festa de la Mel	
Ingressos	4.486,91€
Despeses	3.959,53€
Aportació municipal	527,38€

Festes d'agost	
Ingresos	4.855,00€
Despeses	4.241,89€
Benefici	613,89€

Festa de Sant Joan	
Ingresos	1.071,00€
Despeses	3.869,28€
Aportació municipal	2.798,28€

LIQUIDACIÓ AGENTS CÍVICS SETMANA SANTA I TEMPORADA ESTIU 2023

Vehicles Toll del Vidre	1.185
Vehicles Estrets	1.363

INGRESSOS	
Per accés dels vehicles	12.220,10€

DESPESES	
Sou i seguretat social	14.147,22€
Material	127€

APORTACIÓ AJUNTAMENT	
	2.054,12€

SUBVENCIONS DIPUTACIÓ DE TARRAGONA 2023

Aigua

- Avaries d'aigua
- Clor aigua potable
- Tractament piscina

Total execució 11.022,42€

Subvenció 10.000€

Aportació municipal 1.022,42€

Plagues urbanes i gestió d'animals domèstics

- Desratització
- Control de plagues

Total execució 2.026,68€

Subvenció 1.701,87€

Aportació municipal 324,81€

Activitats culturals

- Festa de la Mel
- Festes majors

Total execució 23.677,93€

Subvenció 17.783,04€

Aportació municipal 5.894,89€

Personal de socorrisme a les piscines municipals

Total execució 9.013,86€

Subvenció 7.230,01€

Aportació municipal 1.783,01

Manteniment DEAs

Total execució 959,41€

Subvenció 769,54€

Aportació municipal 189,87€

Subvenció interesos préstecs

5.393,06€

Despeses corrents

19.067,89€

SUBVENCIONS GENERALITAT 2023

Camins de muntanya

Total execució 46.675,70€

Subvenció 42.008,13€

Aportació municipal 4.667,57€

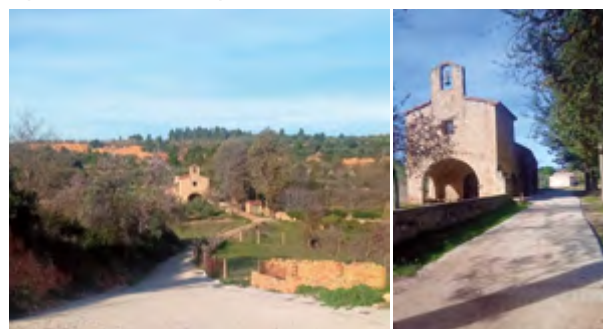
Reparació de paviments i cega de camins municipals pavimentats

- Baixada de Santa Madrona

Total execució 2.746,22€

Subvenció 1.878,24€

Aportació municipal 867,98€

- Camí Estrets

Total execució 12.933,46€

Subvenció 9.849,05€

Aportació municipal 3.144,41€

Col·locació d'un comptador sortida al dipòsit d'aigua potable

Total execució 13.527,68€

Subvenció ACA 12.174,91€

Aportació municipal 1.352,77€

SUBVENCIONS CONSELL COMARCAL DE LA TERRA ALTA 2023

- Revista l'arnerol@ 400,00€

- Festa de la Mel 1.000,00€

ACTIVITATS CULTURALS

E-CATÀLEG 2023 8.573,00€

GENERALITAT DE CATALUNYA

DEPARTAMENT DE JOVENTUT

1.375,00€

Informació municipal

EAGORA

Usuaris: 1.170

PISTA PÀDEL

Usuaris: 135

Recapatació per l'ús de la pista: 3.120,37€

CENTRE
D'INTERPRETACIÓ
DE LA MEL
ARNES

MUSEU DE LA MEL

Entrades 2023: 501

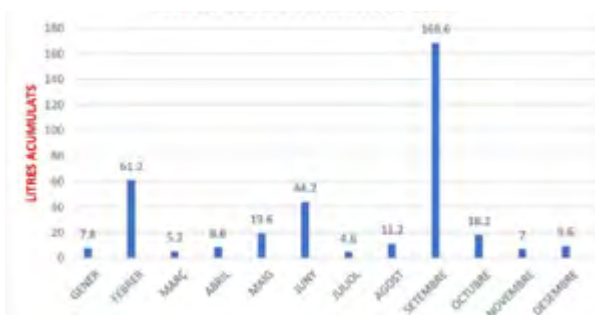

PUNT D'INFORMACIÓ EL MOLÍ

Parc Natural dels Ports.

Número de visitants: 1.285

GRÀFICA PLUVIOMETRIA ANY 2023

CENS MUNICIPAL ANY 2023

AJUNTAMENT D'ARNES

Edats	Homes	Dones	Total	% Homes	% Dones
0 - 9	11	13	24	45,83	54,17
10 - 19	22	18	40	55,00	45,00
20 - 29	14	17	31	45,16	54,84
30 - 39	29	27	56	51,79	48,21
40 - 49	28	21	49	57,14	42,86
50 - 59	39	37	76	51,32	48,68
60 - 69	34	38	72	47,22	52,78
70 - 79	36	38	74	48,65	51,35
80 - 89	19	18	37	51,35	48,65
90 - 99	10	9	19	52,63	47,37
100 - 109	0	0	0	0,00	0,00
110 - 119	0	0	0	0,00	0,00
120	0	0	0	0,00	0,00
Totals	235	234	469	50,11	49,89

Article

Albert Borrull

A l'Albert Borrull, després d'estar treballant des del 2018 com a recollidor d'escombraries al poble, li ha arribat l'hora de jubilar-se. De part de tot el poble et volem donar les gràcies per tota la feina feta.

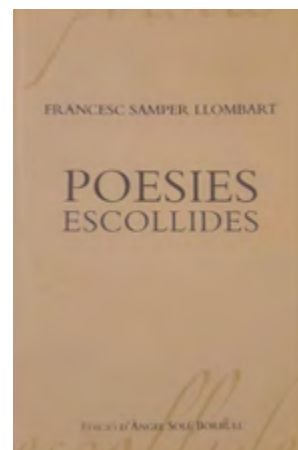
Naixements: 62

Matrimonis: 17

Defuncions: 41

FRANCESC
SAMPER
LLOMBART,
el poeta
d'Arnes

El campanar d'Arnes

Al nostre volgut Reverent Rector, MOSSEN JOSEP SAÏCH, dedico amb tot l'afecte, en el dia de la Inauguració de la nostra Santa Església Parroquial.

*Esvelt, majestuós, a gran alçària
s'enlaira recte el nostre campanar,
com el colós gegant de la contrada,
que domina el bell cim de la muntanya
i es compara en altura al pic més alt.*

*Té els fonaments dintre la dura pedra;
la Santa Creu apunta a l'infinit;
a la glòria de Santa Magdalena,
la nostra gran Patrona i messatgera [sic],
que fins el Cel persegueix a Jesucrist.*

*És l'hermosa i poètica talaia
oberta per altíssims finestrals,
que ens presenta el magnífic panorama
limitat per la llarga serralada
i amples confins dels pobles dels voltants.*

*Posseeix la millor de les campanes,
coloma que al seu niu va retornà:
¡Oh, Bàrbara!, dilecta filla d'Arnes,
coneixies molt bé els avis i els pares.
quantes coses podries explicâ!:*

*Eren nostres avantpassats gloriosos:
aquells 'mossos' robustos i valents,
que pujaven al campanar joiosos
i amb la força d'uns braços vigorosos
et "ventaven" lleugera als quatre vents.*

*l'omplies de sagrades melodies
el daurat i festivol horitzó.
Era un esclat de sanes alegries
i acudien del poble i les masies
anhelosos d'oir Missa Majô.*

*¡Quin goig feia la Plaça en aquells dies!
Els homes, en festives reunions,
feien "corros" parlant de les collites,
dels arbres, dels sembrats i de les vinyes,
exposant cadascú ses opinions.*

*Els "mossos", agrupats en altres colles,
converçaven del ball o bé del joc,
tot gastant certes bromes a les noies,
que es tornaven vermelles com les roses
anat a Missa abans del tercer toc.*

*Els nens, amb els seus jocs, avalotaven,
distrayant tot sovint a alguns vellets
que a les seves gaiates s'apoiaven,
queixant-se de les cames, que els pesaven
i envejant com corrien els seus nets.*

...
*Campana messatgera d'alegria,
quan anuncies la Festa de demà;
però la teva veu, què n'és de trista,
quan l'hora de l'enterro s'aproxima
i vas tocant a morts per un germà...!*

...
*Ets tú, vell campanar, l'activa fita,
que limites dels temps de l'antigò
l'activa i laboriosa Catalunya
amb la nostra simpàtica veïna,
tossuda, però NOBLE ARAGÓ.*

*Que els nostres avis duïen BARRETINA
i els de Cretes portaven MOCADÔ.*

Barcelona, 25 de Desembre de 1953

DECLARACIÓ INSTITUCIONAL AMB MOTIU DEL 25 DE NOVEMBRE DE 2023.

Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència vers les Dones

Avui, 25 de novembre, Dia internacional per a l'eliminació de la violència vers les dones, afirmem ben alt i clar que la lluita contra les violències masclistes és una lluita col·lectiva que necessita de tota la societat. Perquè les violències masclistes no són un fet aïllat ni privat.

Perquè les violències masclistes són el principal problema de seguretat pública que té el país. Perquè no són un problema de les dones. Són un problema de tota la societat.

En les darreres dècades hem viscut al nostre país un canvi profund en el rebuig social a aquesta violència estructural contra les dones. Per arribar fins aquí ha calgut posar nom a les diferents formes que adopta i assenyalar tots els àmbits en què es produeix. També ha estat fonamental que tant les dones com els homes aprenguéssim a identificar els fets que constitueixen violència masclista i, de manera cabdal, a responsabilitzar els agressors en lloc de culpabilitzar les dones que la pateixen per allò que han fet o no han fet.

Aquest canvi no s'ha produït perquè sí. Ha sigut fruit d'una intensa lluita feminista que ve de lluny, en l'àmbit social i comunitari, en l'àmbit laboral, en l'àmbit cultural o en l'àmbit esportiu, i que també ha guanyat un espai central a les institucions polítiques i les administracions públiques. S'hi destinen més recursos que mai per als serveis especialitzats d'atenció i recuperació de les dones i de les seves filles i fills.

Per això és inevitable que se'ns esgotin les paraules de condemna i que ens preguntem amb dolor: "per què no s'aturen les violències contra les dones?", "per què no s'acaben els feminicidis?", o "per què no deixen d'augmentar les denúncies?".

Prenguem consciència que amb l'augment del rebuig social i la fermesa de la resposta institucional no n'hi ha prou. No afrontem un esprint sinó una carrera de fons. Tenim encara molt normalitzades actituds i comportaments masclistes de menyspreu, ridiculització, control o dominació envers les dones i els seus cossos. I massa sovint encara costa desprendre's dels estereotips sobre les víctimes i sobre els agressors, dels dubtes sobre la intenció de la víctima o supervivent que denuncia la situació de violència i de la complicitat o camaraderia amb l'agressor.

Aquest estiu tothom ha pogut veure com un fet ocorregut davant les càmeres i difós arreu del món no era suficient per obtenir en un primer moment una reparació àgil a la violència viscuda. Tothom ha pogut veure igualment que, perquè això passés, ha estat necessari tot un clam social d'indignació davant la manca de diligència de qui tenia la responsabilitat d'actuar, d'aquells que van aplaudir unes excuses injustificables, dels que van pressionar o qüestionar la reacció de la víctima i dels que varen ser tous en els seus comunicats o van callar massa dies. Tothom ha pogut veure igualment que, amb el clam "#S'haAcabat", les jugadores de futbol no denunciaven només aquests fets,

Article

sinó que posaven el focus en un conjunt de desigualtats que cal adreçar per garantir la no-repetició i per fer efectiva la igualtat.

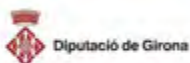
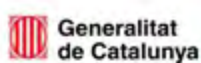
Aquest és el pas que necessitem fer totes i tots cada dia per acabar amb les violències masclistes. El silenci i la inacció no són respostes neutrals, sinó que donen suport a l'agressor, a la impunitat i a la reproducció de les violències. Cal trencar tots els silencis i tenir un paper proactiu en la prevenció i la detecció. Totes i tots som observadores i observadors d'unes violències que pateixen moltes dones del nostre entorn (familiar, d'amistats, laboral, educatiu, grups de xarxes socials, espais d'oci, al transport públic o al carrer) per part d'homes del nostre mateix entorn.

Totes i tots podem evitar que es produeixi la violència intervenint i denunciant comportaments agressius, discriminacions i desigualtats. Podem contribuir a establir estàndards sobre què és acceptable i què no ho és en el nostre entorn, podem ajudar a reconèixer comentaris o comportaments intolerables, incloent-hi aquells discursos negacionistes de les violències masclistes, i empènyer així a superar les normes culturals patriarcals de la nostra societat. Podem cridar l'atenció sobre la situació de violència perquè s'aturi i exigir al nostre centre de treball, associació o espai d'oci que apliqui adequadament el protocol que està obligat a tenir.

Així mateix, totes i tots tenim també un paper cabdal en la resposta immediata després de la violència. Com a amiga o amic, familiar, company o companya de feina, veí o veïna, podem ajudar a qui ho està patint a identificar els indicis de la violència patida o dels factors de risc per la seva vida. És especialment important donar-li suport emocional, ajudar-la a superar la por, l'aïllament, la vergonya o el sentiment de culpabilitat que pot provocar la violència viscuda, assegurant-li que no és culpa seva, que som al seu costat i que la podem acompanyar als serveis especialitzats que es troben arreu del país o trucar al telèfon 900 900 120.

Les institucions polítiques del país —Generalitat de Catalunya, administracions locals i entitats municipalistes— ens comprometem a dedicar tots els esforços i recursos necessaris per garantir el dret de les dones a una vida lliure de violències masclistes. Sabem que hem treballat molt, però encara hem de fer-ho molt més: amb la diligència deguda, amb una resposta integral i amb polítiques públiques transformadores i valentes.

Però, per erradicar les violències masclistes, és imprescindible la implicació de tothom. Cadascú i cadascuna de nosaltres podem ser agents de canvi. Aixequem totes les catifes, trenquem tots els silencis i tinguem totes les alertes activades per prevenir, detectar i reparar les violències contra les dones. Penguem partit per aturar d'una vegada per totes la principal vulneració dels drets humans de les dones i per acabar amb el seu últim responsable: el patriarcat i la ideologia masclista que el sustenta.

LA MARATÓ 2023

El Patronat de la Fundació La Marató de TV3 ha aprovat, a proposta de la Comissió Assessora Científica, que la salut sexual i reproductiva (SSIR) centri la 32ª edició de La Marató de TV3 i Catalunya Ràdio, que se celebrarà el diumenge 17 de desembre del 2023.

Serà la primera vegada que La Marató es dedica a aquesta temàtica, que, segons els professionals de la salut, engloba el conjunt de patologies que afecten més la població, en tots els aspectes de la vida i al llarg de tota la vida. Són malalties que tenen una prevalença (proporció de persones afectades en una població i moment concrets) de 3 milions de persones a Catalunya, i una incidència (nombre de casos nous que apareixen en una població i moment determinats) que s'estima en 210.905 nous casos cada any. Aquestes són xifres significativament elevades que, a més, representen un cost sanitari considerable per al sistema de la salut, situat en el 12,2%. En l'àmbit de la recerca, els equips d'investigació en salut sexual i reproductiva signen el 9% de les publicacions científiques catalanes, que els posicionen en la mitjana mundial.

Els professionals experts en SSIR destaquen que les malalties relacionades amb la sexualitat i la reproducció són molt poc conegudes, especialment entre el jovent. En aquesta edició es veuran reflectides les patologies i complicacions relacionades amb l'aparell reproductor, la medicina reproductiva, i les vinculades a l'embaràs i el part, entre d'altres. Alguns exemples d'aquestes malalties i problemes, que afecten greument la qualitat de vida de les persones, especialment de les dones, són la preeclàmpsia (afecció greu que es caracteritza per l'aparició d'hipertensió arterial i de proteïnes a l'orina durant l'embaràs), l'endometriosis (malaltia crònica en la qual l'endometri, que és el teixit que recobreix l'úter, creix i s'implanta fora de la cavitat original), les infeccions de transmissió sexual, el dolor pelvià i el vaginisme (dolor genital causat per una contracció involuntària de la musculatura que envolta l'entrada de la vagina), els problemes associats a la menstruació i a l'etapa de la menopausa, la prematuritat, les disfuncions sexuals, les disfuncions del sòl pelvià, com ara el prolapse (caiguda de l'úter per la debilitat dels teixits que l'envolten), les incontinències urinària i anal, l'esterilitat, la infertilitat, la gestació, els problemes en el part i els càncers de mama, de coll d'úter o de pròstata.

La Marató d'enguany vol posar especial atenció en la necessitat de contemplar la perspectiva de gènere en tots els àmbits de la medicina i de la recerca. En concret, la capacitat de la recerca sobre sexualitat i reproducció incidirà en àmbits tan necessaris com la prevenció, el diagnòstic i el tractament d'aquestes malalties en la ciutadania, posant especial atenció en les dones, el col·lectiu més afectat, amb eines avançades com la intel·ligència artificial o la telemedicina, en totes les especialitats implicades i per mitjà de totes les àrees de la recerca. En aquest sentit, es continuarà vetllant perquè la investigació representi l'equilibri poblacional necessari per a la millora de l'esperança i la qualitat de vida de totes les persones.

La sensibilització sobre la prevenció en l'àmbit de la salut sexual i reproductiva és cabdal. Per això, La Marató conscienciarà i informarà el jovent, especialment les noies, sobre el fet que la SSIR té un efecte profund al llarg de tota la vida. D'altra banda, segons els experts i les expertes, molts problemes que afecten les dones, per la seva especificitat biològica, s'han invisibilitzat o s'han tingut poc en compte al llarg dels segles. Enguany, La Marató vol contribuir a revertir aquesta situació.

Segons l'Organització Mundial de la Salut (OMS), la salut sexual és un estat de benestar físic, mental i social en relació amb la sexualitat. Requereix un enfocament positiu i respectuós de la sexualitat i de les relacions sexuals, lliures de tota coacció, discriminació i violència. Per la seva banda, la salut reproductiva es defineix com la capacitat de reproduir-se i la llibertat d'adoptar decisions informades, lliures i responsables. Per tant, la SSIR explora la salut del sistema reproductiu i sexual de les persones durant totes les etapes de la seva vida, respectant el dret a un cos sa.

**L'ADDA juntament amb les aportacions del poble, han recaptat 1.476€
Moltes gràcies per la vostra col·laboració.**

PEDRO

ALEIXENDRI CASTELLÀ

El Pedro és un tortosí nascut, per circumstàncies, a França. L'arnerola era la seua dona, TERESA MIRALLES GIL (EPD). Es van conèixer a Arnes quan el Pedro tenia 17 anys i la Teresa 14. El Pedro anava amb els seus amics a ballar pels pobles. A Arnes venien amb el tren de la Vall de Zafàn o també llogaven un cotxe a Tortosa que es deia Al Capone. Si no hi havia música, portaven ells una gramola. El cas és que es van conèixer ballant i el Pedro va decidir anar altres dissabtes, però conta que en lloc de trobar a la Teresa al ball, ella estava als safarejos del poble rentant la roba de ca seua i ell l'ajudava a portar el cistell ple cap a casa. Es va llogar una habitació a la posada que hi havia al poble (ell ja treballava de barber a Tortosa, al carrer del mercat). Quan feia uns dos anys que estaven així, la Teresa va anar a Tortosa a aprendre costura i estava de minyona a una casa on també va aprendre a cuinar molt bé.

Per què va decidir marxar a l'estranger? Tenien problemes amb les famílies. El Pedro tenia quatre germans, la mare, la iaia amb 100 anys i el pare tancat en un camp de concentració, pel que ell havia de mantenir i ajudar a tots. A part de treballar de barber, amb el seu germà es van fer fotògrafs i els caps de setmana feien batejos, casaments...

De què treballàveu? El Pedro i la Teresa es van casar el 1954

i durant tres anys van anar a Narbona (França), on ja tenien parents, a treballar al temps de la verema. El 1959 neix el seu fill Pedro. I cap a l'any 1962-63, marxa Pedro a Valence – Grenoble (on hi ha germans del seu pare) i cosins, que tots treballen a la fàbrica de Christian Dior i Charles Jourdan, fent sabates i bosses amb incrustacions de perles, en una cadena de muntatge. I els caps de setmana a Grenoble, on construeixen mòduls per les olimpíades de 1968. Cap al 1965 fa entrar a Teresa i el fill a França. Al començament va ser dur perquè no li feien contracte de treball, però prompte van veure que era bona modista i a la fàbrica de Christian Dior la van agafar per cosir perles i diamants a un vestit de boda d'una princesa francesa. Van ser uns anys de molt treballar i guanyar poc, sense contractes i havent de demanar per anar vivint. Així que un dia van decidir de marxar travessant una altra frontera, de Grenoble a Ginebra (Suïssa), cap a l'agost de 1968. Pedro de seguida va trobar feina en una perruqueria, on es va estar vint-i-vuit anys. La Teresa, 1r va entrar a treballar a una camiseria, però aviat va trobar feina en una residència estatal, arreglant i cosint tota la roba i aviat la van nomenar governanta.

Us va costar molt adaptar-vos al nou país: idioma, costums...?

No perquè vaig prendre molt interès, i això a França ho valoren molt, a part que quan plegava

Arnerols i Arneroles pel món

Pedro a la barberia

Pedro i Teresa

Teresa Miralles

Arnerols i Arneroles pel món

de treballar, alguns dies anava a una acadèmia per aprendre bé la llengua. A la Teresa li va costar una mica més. Quan vam arribar a Suïssa, al treballar en una perruqueria vaig voler aprendre coses bàsiques d'alemany (pels clients de parla alemanya), una mica d'anglès i també italià.

En arribar la jubilació, vau decidir tornar cap a casa? Vam viure i treballar a Suïssa fins a l'any 1999 en què vam decidir tornar cap a casa i ens vam instal·lar setze anys a Peníscola. Als estius, des de juny a setembre cuidàvem dels nostres nets fins que el fill i

la nora els venien a buscar. Fins que un dia, per motius de salut, la Teresa necessitava moltes visites a especialistes i vivint a Peníscola havien de fer molts kilòmetres, 1r a Castelló i després a València, així que van decidir venir a viure a Arnes, cap a l'any 2000, ja que tenien més a prop l'hospital de Tortosa. Teresa va morir el 2016 i Pedro aquí continua, amb noranta-set anys, amb una "mala salut de ferro" i el cap ben despert, vivint sol, però amb bons veïns per al que necessiti i gaudint del fill, nets i besnets quan venen al poble o quan ell els va a visitar a Ginebra.

Pedro i Teresa

#espai obert a tothom

'Lo racó del lector' és un espai obert a tothom qui vulgue contribuir a fer de la nostra revista la revista de tots. Envieu les vostres suggerències, crítiques, comentaris, propostes, imatges, dibuixos, puntualitzacions o altres a revistarnerol@gmail.com, o per escrit a l'Ajuntament. L'arnerol@ en publicarà els més interessants. Els textos seran preferiblement breus (unes deu línies) o bé articles complets, relacionats amb la societat i cultura d'Arnes, i hauran d'anar acompanyats del nom i l'edat del/s signant/s. L'arnerol@ se reserva lo dret de resumir-los si així ho creu convenient, sense alterar l'essència del missatge, així com de no publicar aquells escrits o imatges que puguin resultar ofensius. Esperem la vostra col·laboració!

COMPRES ONLINE FORA DE LA UNIÓ EUROPEA

En un mercat global com l'actual on podem adquirir béns i serveis de qualsevol part del món i en què podem trobar una oferta o un producte d'un país en concret que no pertany a la Unió Europea i des del qual es realitzen enviaments a Espanya (Regne Unit, EEUU, Xina...), és molt important fixar-se en la lletra petita i assegurar-se de les possibles despeses addicionals que puguin imposar les plataformes en línia i les pàgines d'e-commerce, com per exemple, serveis opcionals a contractar que ja venen preseleccionats.

En les compres en línia fora de la Unió Europea ens hem d'assegurar que paguem l'IVA, en cas contrari s'haurà d'abonar a la duana el 21% de l'impost, juntament amb les comissions per les gestions que cobra l'empresa de transports encarregada de l'enviament.

Si bé la majoria de les grans plataformes de venda en línia assumeixen aquest cost a través del nou servei de finestra única de la Unió Europea (IOOS, per les seves sigles en anglès), això no sempre passa, sobretot quan es compra des d'un market place.

Si no s'ha carregat l'IVA a l'origen, s'haurà de pagar en entrar a territori espanyol, fet que encarrirà el producte i retardarà el seu lliurament. A més, si el valor declarat de l'enviament és superior a 150 €, també s'hauran de pagar aranzels.

Una solució a aquesta situació és optar per tendes en línia que tinguin telèfon de contacte i adreça en territori espanyol o de la Unió Europea. D'aquesta manera, no hi

ha d'haver cap problema relacionat amb l'IVA, i en el seu cas, serà més fàcil de contactar i solucionar-ho.

No comprovar la inclusió de l'IVA al preu de venda té un altre risc afegit: la possibilitat de caure en un pishing sobre duanes, ja que cada vegada són més habituals les falses notificacions sobre costos d'importació, que en realitat són intents molt elaborats per aconseguir les dades bancàries de les persones. No s'ha de fiar-se dels SMS que indiquen enllaços a presumptes webs i missatges d'empreses de paqueteria on et reclamen pagar algun cost addicional, ja que acostumen a ser ciberestafes.

També s'ha de vigilar amb les plataformes de segona mà extracomunitàries, a les quals s'ha detectat un augment de venedors fraudulents que envien paquets buits o amb un producte diferent o de menys valor, però que quan el comprador reclama, el venedor demostra que realment va fer l'enviament, però no en demostra el contingut.

En aquests casos, és convenient obrir el paquet al mateix moment de la seva recepció, davant del transportista i no signar res, fins comprovar que realment és el producte adquirit. Els market places de fora de la Unió Europea no responen davant dels tribunals europeus.

Finalment, per poder prevenir estafes en el pagament és millor disposar d'una targeta de prepagament o recórrer a Paypal.

Josep Ramon Clua Urgell
Coordinador Comarcal de Consum

INSUFICIÈNCIA CARDÍACA

La Insuficiència Cardíaca és una malaltia crònica en la qual el cor no és capaç de bombar suficient sang a la resta del cos. Quan passa això, la sang retrocedeix i es pot acumular als pulmons, i es produeix la fatiga. També se l'anomena Insuficiència Cardíaca Congestiva.

CAUSES

Certes infeccions, el consum excessiu d'alcohol, el consum de drogues i alguns medicament de quimioteràpia poden danyar el múscul cardíac. Els gens també poden influir.

- Malalties de les arteries coronaries i atac cardíac: acumulació de greix a les arteries. Els dipòsits estreixen les arteries i redueixen el flux sanguini i pot derivar en un atac cardíac.
- Pressió Arterial alta (hipertensió), obliga al cor a treballar amb més esforç del normal i amb el temps, el múscul cardíac es fa dèbil i rígid per bombar la sang.
- Malaltia de les vàlvules cardíques
- Inflamació del múscul cardíac (miocarditis).
- Alguns defectes cardíacs congènits.
- Ritme cardíac irregular (arítmia).
- Altres malalties: Diabetis, infecció per VIH, malalties del Tiroides, Apnea del son, Obesitat, infeccions víriques.
- Alguns medicaments.
- Envelliment (el cor també envelleix).
- Consum d'alcohol.
- Tabac.

Pie normal

Pie con edema

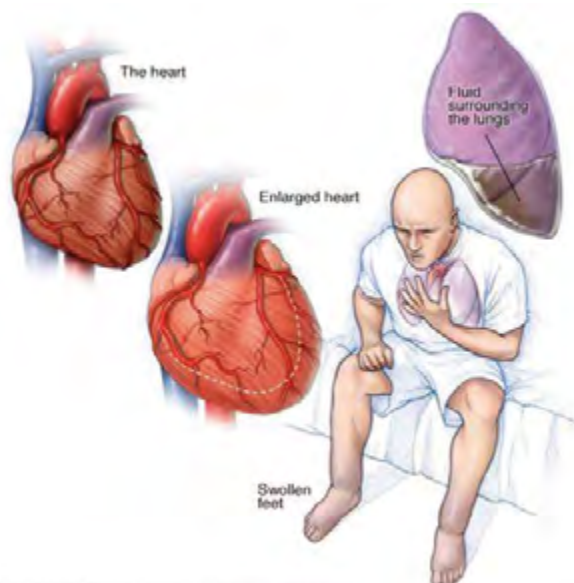

SÍMPTOMES

Els símptomes poden ser progressius o d'aparició més ràpida.

- Falta d'aire o fatiga
- Dificultat per respirar en estar tombat o necessitat d'aixecar-se de cop per sensació d'ofec.
- Tos seca persistent.
- Edemes a les cames (acumulació de líquid).
- Augment d'orina durant la nit.
- Augment de pes (>2Kg/setmana)
- Palpitacions al pit.

Quan es té que consultar al metge/sa:

- Dolor al pit.
- Mareig o debilitat intensa.
- Batecs del cor ràpids o irregulars amb falta d'aire i mareig
- Falta d'aire sobtat i sever
- Augment de pes de més de 2Kg, en pocs dies.
- Disminució de la quantitat d'orina diària.

© 2010 FOUNDATION FOR MEDICAL EDUCATION AND RESEARCH. ALL RIGHTS RESERVED.

COMPLICACIONS

Si tens IC és important fer controls amb regularitat. Les complicacions depenen de l'edat, la salut general i la gravetat de la malaltia cardíaca i poden incloure:

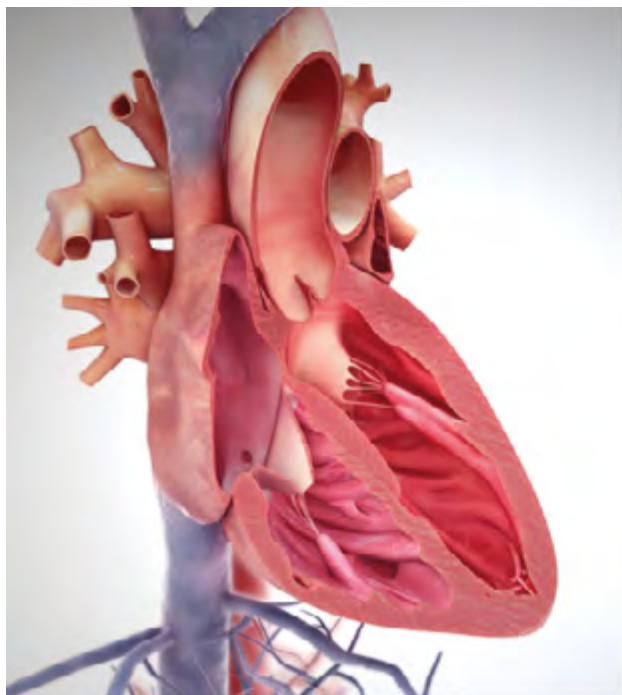
- Dany o Insuficiència Renal (el dany pot requerir Diàlisi com a tractament).
- Altres problemes cardíacs (danys a les vàlvules del cor, causant arítmies).
- Dany Hepàtic (el fetge deixa de funcionar de manera adequada).
- Mort cardíaca sobtada.

TRACTAMENT I ESTIL DE VIDA

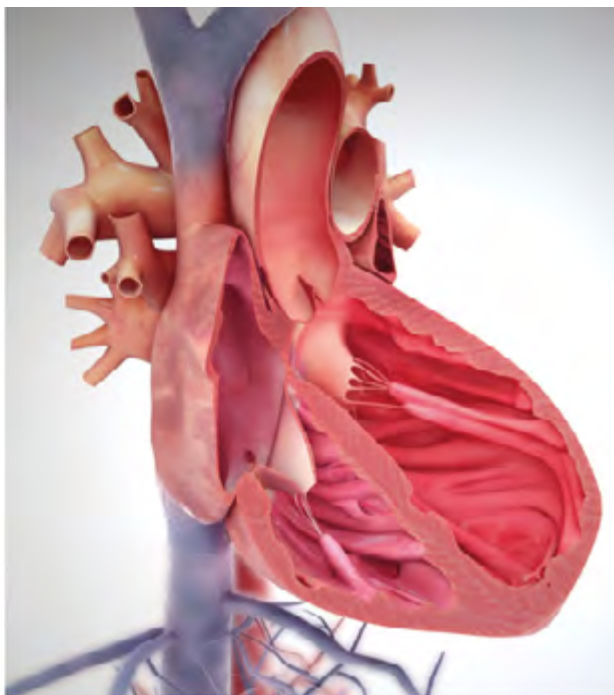
El tractament s'orienta a millorar la qualitat de vida i la supervivència. És molt important prendre tota la medicació com li indica el seu metge/sa. Controli la Hipertensió i/o la Diabetis si les pateix.

MESURES NO FARMACOLÒGIQUES

- Faci dieta baixa en sal.
- Eviti beure massa líquid.
- Eviti el tabac i l'alcohol.
- Pesís de forma habitual.
- Faci exercici moderat cada dia, sempre sentint-se segur i còmode.
- Eviti ajupir-se i estirar-se innecessàriament. Sigui realista amb el que pot fer cada dia. Demani ajuda.
- Vacuneu-vos anualment de la grip, covid i del pneumococ

Corazón sano

Insuficiència cardíaca

#telèfons d'interès

Ajuntament d'Arnes 977 435 134
Consultori mèdic 977 435 725
Farmàcia 977 435 884
CAP de Gandesa 977 421 245
Escola pública La Miranda 977 435 467
Servei d'ambulàncies 977 503 494
Bus Hife 902119814
Renfe 902 240 202
Taxi Arnes 649 353 433
Mossos d'esquadra 977 503 685
Guàrdia Civil 062
Bombers i emergències 112
Hospital Verge de la Cinta 977 519 100
Hospital Móra d'Ebre 977 401 702

RESTAURANTS

Càmping Els Ports 625 77 51 17
Can Barrina 977 435 137
L'Hort 602 569 626

BARS

Bar Bonaire 977 435 220
Casal d'Arnes 690 275 500

TURISME RURAL- ALLOTJAMENTS

Cal Badat 639 584 814
Cal Gorro 977 435 164
La Premsa 977 435 392
Lo Celler 686 860 099
Lo Corral 628 344 201
Les Valletes 630 247 284
Lo Port 977 435 090
Càmping els Ports 977 435 560
Hostal Can Barrina 977 435 137
Hort de Fortunyo 636 686 188
Vilar Rural d'Arnes 977 435 737
Casa de Vacances L'Era 676 308 021
Casa Oryza 619 404 025 / 650 288 665
Cal Premset 605 671 509
Cal Manso 630 041 715
Ca Victor 630 325 118
Cal Pataqué 639 810 694
La Fada dels Ports 630 247 284
Ca N'Albesa 607 962 521
La Gallina 610 617 025
La Caseta d'Arnes 660 246 554
Les Llúdrigues 663 45 96 11
L'Esgorfa 692 14 63 52
La Fusteria 692 14 63 52
Casa Sebastià 692 146 352

GUIES TURÍSTICS I ESPORTS

Punt d'Informació del Molí de l'Oli
977 435 728
Gebre 661 465 735
Guia de Muntanya 628 344 201
Les Roques Natura 600 335 593

SERVEIS

Construccions Ferrer Pallarès 977 435 117
Construccions Sabatà 699 524 411 -
620 470 135 - 689 687 783
Construccions Viña S.L. 699 020 716
Roba de Casa Pilar 977 435 167
Sallen Pintor 977 435 029
Transvins Muñoz, S.L. 639119650 - 609582167
Fusteria Gemaac S.L. 669 300 756
Construccions Coelvy 639 479 298
Niko quiromassatgista 667 57 42 48
Niko electricista 667 57 42 48
Perruqueria i estètica d'Arnes 678 16 45 46

COMERÇOS

Celler Clua 977 435 139
Forn Lurdes 616 857 322
Cooperativa 630 325 118
Coviran 639 860 539

PRODUCTES ARTESANS

L'Encrusa. Ferro i Forja 636 930 429
Marisa Huguet. Teixidora 628 344 201
Hidromel Lärna 657 240 607
Espelmes artesanes Guillermina 692 14 63 52

APICULTORS ON PODEU COMPRAR MEL

Cal Santo 699 524 411
Apicucuc 619 533 622
Mel Gil 653 225 300
Camp de l'Abadia 620 470 135
Casa Patricio 690 687 603
Mas de la Creu 650 121 444

AJUNTAMENT D'ARNES
Plaça de la vila, 2
Tel. 977 435 134 · 43597 Arnes
aj.arnes@altanet.org